

**Gemeente
Amsterdam**

Bezoekadres
Weesperplein 8
1018 XA Amsterdam

Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl/TAC

Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC)

Retouradres: Postbus 2758, 1000 CT Amsterdam

B&W - voor deze de directie Ruimte en Duurzaamheid

t.a.v. 5.1, 2, e 5.1^{5.1, 2, e}

5.1, 2, e

Datum 12 Januari 2021

Behandeld door Dhr. 5.1, 2, e

Telefoon 020 - 5.1, 2, e

5.1, 2, e @amsterdam.nl

Onderwerp TAC-preadvies wissellocaties woonboten Erasmuspark Admiralengracht

Geachte heer 5.1, 2, e

Op 28 september 2020 heeft u een advies gevraagd in het kader van de voorbereiding bestuurlijke besluitvorming over de wissellocatie voor 5 jaar voor 10 woonboten aan het Erasmuspark Admiralengracht te Amsterdam West. Aangezien het hier gaat om een tijdelijk initiatief in de Hoofdgroenstructuur, is een advies van de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC) vereist. Dit advies vormt een noodzakelijk onderdeel van de toetsing aan de uitgangspunten van de Structuurvisie door B&W. De TAC is gehouden haar adviezen te baseren op de richtlijnen die zijn vastgelegd in het instrumentarium voor de Hoofdgroenstructuur van de 'Structuurvisie Amsterdam 2040 - Economisch sterk en duurzaam'.

De TAC heeft in eerder stadium geadviseerd over het bestemmingsplan Erasmuspark- Robert Scottbuurt op 12 december 2018 en een preadvies gegeven voor een horecapaviljoen aan de Erasmusgracht op 24 november 2015.

Beleidskader

Het plangebied valt volgens de Structuurvisie Amsterdam 2040 onder het groentype 'stadspark'. Bij de toetsing op inpasbaarheid worden de voor dit groentype geldende richtlijnen gehanteerd:

Stadspark	
Gebruik, gewenste beleving	Een groene, park- tot tuinachtige omgeving in een stedelijke context. Specifieke voorzieningen voor diverse doelgroepen zijn aanwezig. Natuurlijke elementen en tuin- en landschapsarchitectonische kwaliteiten vormen bijzondere attracties.
Gewenste zonering	Entreezone, parkzone met intensief en extensief gebruikte delen. Extensief gebruikte delen bij voorkeur met natuurlijk karakter (natuurzone).
Type beheer	Intensief tot extensief.
Ontsluiting	Maximaal.
Bezoekersdruk	Intermediair tot hoog.
Voorbeelden	Erasmuspark, Eendrachtspark, Baanackerspark, Gijsbrecht van Aemstelpark, Sloterpark, Noorderpark, Westerpark, Vondelpark.
Beleidsintentie	Hoge bezoekersaantallen en een hoge gebruikintensiteit. De voorzieningen en de ontsluiting moeten erop afgestemd zijn zoveel mogelijk mensen te bedienen, zonder dat het groene karakter verloren gaat. Binnen de randvoorwaarden van het recreatieve gebruik moet het beheer erop gericht zijn dat het park zoveel mogelijk verschillende soorten planten en dieren herbergt. Parken mogen niet opgevuld worden met verspreide, maar dominante bebouwing. Het cultuurhistorisch karakter moet in stand blijven. Het gebied moet zorgvuldig beheerd worden volgens een goedgekeurd beheerplan. Evenementen die aansluiten bij de mogelijkheden, het karakter, de omvang en de opzet van het park (bijvoorbeeld culturele en muzikale voorstellingen, sportevenementen en manifestaties).
Inpasbare voorzieningen	Entree- en parkzone: Informatieborden, kiosk of andere kleinschalige horecavoorziening, kleine sport/spel voorzieningen zoals kinderspeelplaats, speelweide, kinderbadje, fitnessstoestellen, kinderboerderij, centrum milieueducatie, verhard basketbalveld, kunstwerken e.d.. Tijdelijke toiletten (bijvoorbeeld bij evenementen of in de zomer bij de kinderbadjes). Grootte en uitvoering van de voorzieningen is afhankelijk van de grootte en de gebruikintensiteit van het park. Natuurzone: Groene attracties zoals een natuurpad, rosarium of kruidentuin. Natuurlijke elementen mogelijk, zoals een natuurvriendelijke oever of bloemenweide. Geen parkeervoorzieningen. Oplossingen voor parkeren ten behoeve van voorzieningen moeten buiten het park worden gevonden. In totaal mag maximaal 5% van het stadspark verhard en/of bebouwd zijn. Voorkomen dat parken een overmaat aan voorzieningen krijgen. Nieuwe infrastructuur alleen als dat een recreatieve meerwaarde geeft.

Het plan

Uit onderzoek naar de kademuuren van de Da Costakade is gebleken dat de technische staat slecht is en dat de kademuuren binnen afzienbare tijd moeten worden vernieuwd. Onvoorzien vinden op meer plekken in de stad paalrotcalamiteiten plaats en dat vergt ongebruikelijk improviseren om woonboten een tijdelijke alternatieve en veilige ligplek te geven als noodmaatregel. Volgens de huidige planning starten de voorbereidende werkzaamheden in Q3 2022. Het gaat dan om het slaan van afmeerpalen, aanleg walkantkasten, en aansluitingen voor nutsvoorzieningen. Na circa 5 jaar als wissellocatie te hebben gediend wordt de oorspronkelijke staat van de oever binnen die delen van de Hoofdgroenstructuur weer teruggebracht.

In de Da Costagracht bevinden zich 71 woonboten en een klein aantal bedrijfsvaartuigen (3). Tijdens de gefaseerde werkzaamheden, die 4 jaar (met een uitloop van 2 jaar) zullen duren, moeten deze boten tijdelijk elders liggen. Een deel kan verplaatst worden binnen het projectgebied maar voor circa 35 boten zal het nodig zijn om ze te verplaatsen buiten het projectgebied. Geschikte locaties waar woonboten langere tijd kunnen liggen binnen een redelijke afstand van de huidige woonlocatie zijn heel schaars. Er moet met diverse aspecten rekening gehouden worden, o.a. met de doorvaart, de (sociale) veiligheid, de staat van de kade en het effect op de omgeving. De locatie aan de Admiralengracht/hoek Erasmusgracht, langs het Erasmuspark is één van de potentiële locaties. Deze locatie scoort hoog omdat er een robuuste kade is, een breed doorvaartprofiel en een goede omgevingskwaliteit.

Deze tijdelijke plek aan het Erasmuspark Admiralengracht (periode Q3 2022 – Q4 2027) is geschikt voor 10 tijdelijke ligplaatsen. De ligplaatsen en de aanlegsteiger vallen buiten de

Hoofdgroenstructuur, maar facilitaire voorzieningen, zoals de nutsvoorzieningen, het voetpad naar de steiger en de aanlanding van de steiger vallen binnen de Hoofdgroenstructuur van het Erasmuspark. De groenbeleving van het park ondervindt geen hinder van de woonboten, maar een effect op de parkbeleving door de tijdelijke woonboten valt niet te voorkomen. Dat kan ook in positieve zin zijn door verlevendiging van de kade met deze tijdelijke invulling. Het ruimtelijke aspect, zicht op het water en de weidse ruimte, zal gemist worden maar het publiek en omwonenden is uit te leggen dat dit een buitengewone maatregel betreft.

De kwantiteit van het groen blijft in stand. De bomen staan op voldoende afstand van de kade, dus is het voor de komst van de woonboten niet nodig om ze te snoeien. Het flora- en fauna onderzoek heeft uitgewezen dat er geen nadelig effect is op de natuur rondom de wissellocatie. Wel is een karakteristieke muurplant aangetroffen, maar deze behoort niet tot een beschermde soort. Het plan is om de nutsvoorzieningen te integreren in één walkast om het negatieve effect op de beeldkwaliteit (verrommeling) tot een minimum te beperken. Autoparkeervoorzieningen worden niet aangelegd en zal in de directe omgeving buiten het park moeten worden opgelost. Voor het fietsparkeren zullen er enige nietjes worden aangelegd nabij de kade.

Advies

Op grond van de door u verstrekte informatie (TAC formulier 7 oktober 2020, kaart situering tijdelijke woonboten, quickscan natuurrapport 17 juni 2020, foto's locatie) constateert de TAC dat de wissellocatie voor 10 woonboten voor 5 jaar aan de Admiralengracht, ter hoogte van het Erasmuspark, niet inpasbaar is in de Hoofdgroenstructuur. Het water behoort weliswaar niet tot de Hoofdgroenstructuur, maar de aanlandingen en de noodzakelijke voorzieningen op de kade wel. Hetzelfde geldt voor de eventuele initiatieven die nadien op de kade ontstaan (denk aan schuurtjes en kadetuinen), die nadien omzetting naar permanente vestiging in de hand werken. Veel belangrijker nog in casu is dat de woonboten ernstig afbreuk doen aan het samenhangende beeld van kade en water, dat onderdeel is van opzet van de Westelijke Tuinsteden. De omschrijving van de kade als 'monotoon' in de aanvraag doet de locatie ernstig tekort, zowel in gebruik, beleving als waardering voor deze groenblauwe stedenbouwkundige kwaliteit. Ten opzichte van de praktische voordelen van deze geselecteerde locatie, is de TAC van mening dat het aspect van de groenwaarde onvoldoende is meegewogen. Daar komt bij dat kades steeds belangrijker worden in de stad voor vrijetijdsbesteding. Het is de plek om te zien en gezien te worden en waar met betere waterkwaliteit en warmere zomers verkoeling gevonden kan worden in en bij de grachten. Woonboten belemmeren zicht op het water en privatiseren de kade waardoor deze niet meer publiek te gebruiken is. Dergelijk monofunctioneel gebruik is binnen de HGS onwenselijk.

Naar ons idee zal gezien de langdurige opgave voor de kades de tijdelijkheid van de wissellocatie waarschijnlijk langer zijn dan de nu genoemde periode van vijf jaar. Feitelijk betreft het hier een grootstedelijke opgave. In algemene zin vragen we daarom aandacht voor een stadsbrede aanpak om verspreid over de stad een aantal wissellocaties te vinden en te benoemen, bij voorkeur buiten de Hoofdgroenstructuur. Hiermee kan binnen Amsterdam-West of breder 'schuifruimte' worden gecreëerd, omdat de buurtgebondenheid niet voor iedereen even sterk geldt. Ruimte die hard nodig is omdat het vinden van geschikte locaties een grote opgave is. Waar deze aanvraag zich richt op de tijdelijke wissellocaties benoemen we, hoewel lang niet overal onderdeel van de Hoofdgroenstructuur, de kans voor vergroening op de locaties waar de kades worden aangepakt. Een grootschalige aanpak en investering is hét moment om lokaal groen toe te voegen – en daarmee de stedelijke groenstructuur als geheel te versterken - als dat in een vroeg stadium wordt meegenomen in de planvorming.

Graag ontvangen we binnen een termijn van drie maanden een reactie hoe met dit negatieve advies door u wordt omgegaan.

Hoogachtend,

Dr. 5.1, 2, e

Voorzitter
Technische Adviescommissie
Hoofdgroenstructuur

Drs. ing. 5.1, 2, e

Secretaris TAC